

Beleidsplan Sociale Veiligheid

KBS De Boomgaard

Schooljaar 2026–2027

Vastgesteld door MR – 2026

Voorwoord

Onze school biedt een kans om samen een positief en veilig schoolklimaat te bouwen. Het is een omgeving waarin kinderen leren en zich ontwikkelen door zich veilig en geaccepteerd te voelen en zichzelf te kunnen zijn. Dit vraagt om een fundament van vertrouwen, waarin iedereen – leerlingen, medewerkers en ouders – zich gezien, gewaardeerd en verbonden voelt.

De kernwaarden van INOS – verbindend, authentiek en verantwoordelijk – vormen de basis van ons handelen. De basiswaarden van KBS De Boomgaard zijn: respect, veiligheid, verantwoordelijkheid en ambitie.

- **Respect:** We behandelen elkaar en onze omgeving met respect en luisteren naar elkaars mening.
- **Veiligheid:** Iedereen moet zich veilig voelen op school, zowel fysiek als sociaal.
- **Verantwoordelijkheid:** Zowel personeel als leerlingen dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een veilige schoolomgeving.
- **Ambitie:** We dagen leerlingen continu uit om hun grenzen te verleggen en ondersteunen elkaars groei.

Sociale veiligheid is gebaseerd op de drie psychologische basisbehoeften van relatie, autonomie en competentie. Wij bouwen aan relaties waarin leerlingen en medewerkers verbinding ervaren, autonomie door ruimte te geven voor zelfontplooiing, en competentie door duidelijke verwachtingen en steun te bieden.

Wat houdt sociale veiligheid in?

Sociale veiligheid betekent bescherming tegen bedreigingen die voortkomen uit het gedrag van anderen binnen en rondom de school. Dit omvat de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen. Het betreft zowel objectieve bedreigingen (zoals strafbare feiten) als subjectieve bedreigingen (zoals persoonlijk ervaren onveiligheid). Het bevorderen van sociale veiligheid houdt in dat we positief en veilig gedrag stimuleren bij alle betrokkenen.

Belangrijke gegevens

School	KBS De Boomgaard Wegedoornlaan 1, 4814 TZ Breda Tel: 076 521 6105 kbsdeboomgaard_administratie@inos.nl
Dependance	Iepenlaan 12, 4814 TW Breda https://kbsdeboomgaard.nl
Bestuur INOS	Nicole van Son & Anneke van der Zee Postbus 3513, 4800 DM Breda info@inos.nl www.inos.nl 076 5611688
Schoolleiding	Bart van Kempen – bart.vankempen@inos.nl Sjors van Liempt – sjors.vanliempt@inos.nl
Interne Vertrouwenspersonen	Jitske Koenraads – jitske.koenraads@inos.nl Jolanda van der Staak – jolanda.vanderstaak@inos.nl
Coördinator Sociale Veiligheid	Marille van der Veken – marille.vanderveken@inos.nl
Brugfunctionaris	Inge Hopmans – inge.hopmans@inos.nl
Bovenschoolse Vertrouwenspersonen	Anita van der Aa – 06-39222745 – anita.vanderaa@inos.nl Anke Steenbergen – 06-18094085 – anke.steenbergen@inos.nl
Externe Vertrouwenspersonen	Ilse Oerlemans – 06-81575900 – ilseoerlemans@vertrouwenswerk.nl Annelies de Waal – 06-33646887 – anneliesdewaal@vertrouwenswerk.nl www.vertrouwenswerk.nl
Meldpunt vertrouwensinspecteurs	Seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig geweld: 0900 1113111
Inspectie van Onderwijs	info@owinsp.nl www.onderwijsinspectie.nl 0800 8051 (gratis)

Inleiding

Ieder kind heeft recht op een onbezorgde schooltijd, waarin ontwikkeling, ontdekken en leren centraal staan. Sociale veiligheid is daarbij een essentiële voorwaarde. Stichting Katholiek Onderwijs Breda (INOS) biedt scholen hiervoor kaders en een proces voor het cyclisch ontwikkelen van sociaal veiligheidsbeleid.

Wettelijk Kader

Sinds 1 augustus 2015 zijn basisscholen verplicht een veilige schoolomgeving te waarborgen, met nadruk op het voorkomen van pesten (Wet op het primair onderwijs, art. 14 lid 2). Om aan deze verplichting te voldoen, moeten scholen:

- Een inspanningsverplichting naleven voor een actief sociaal veiligheidsbeleid;
- De sociale veiligheid monitoren met een representatief instrument dat ook het welbevinden van leerlingen meet;
- Eén of meerdere personen verantwoordelijk maken voor de coördinatie van het anti-pestbeleid.

Uitgangspunten INOS

- **Schoolregels implementeren en onderhouden:** Gedragsverwachtingen gebaseerd op kernwaarden verbindend, authentiek en verantwoordelijk.
- **Pestprotocol handhaven:** Het pestprotocol (2026) wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.
- **Coördinator Sociale Veiligheid aanstellen:** Op KBS De Boomgaard is dat Marille van der Veken.
- **Jaarlijkse monitoring:** Via Vensters en IEP worden veiligheid en welbevinden gemonitord.
- **Stichtingsbrede protocollen:** Afgestemd op de drie psychologische basisbehoeften: relatie, autonomie en competentie.
- **Preventief en proactief handelen:** Via PBS en Kwink werken we preventief aan positief gedrag.

Beleidsplan sociale veiligheid en ARBO-beleidsplan

Het sociaal veiligheidsbeleid richt zich primair op sociale veiligheid, met aandacht voor onderwerpen zoals agressie, intimidatie en pesten. Fysieke veiligheid valt onder het ARBO-beleid, dat zich bezighoudt met de fysieke arbeidsomstandigheden binnen de school. Om een veilige schoolomgeving te waarborgen, worden overlappende aspecten tussen sociaal en fysiek veiligheidsbeleid op elkaar afgestemd. Zo ontstaat een geïntegreerde benadering die zowel de psychische als fysieke veiligheid voor alle betrokkenen verzekert.

Visie op Sociale Veiligheid

Wij geloven dat leerlingen optimaal presteren wanneer ze zich veilig en geaccepteerd voelen. Ons beleid is gebaseerd op drie psychologische basisbehoeften:

- **Relatie:** Een verbindende schoolomgeving waarin iedereen erbij hoort.
 - **Competentie:** Duidelijke verwachtingen stellen en leerlingen ondersteunen in hun ontwikkeling.
-

- **Autonomie:** Leerlingen aanmoedigen om zelfstandig keuzes te maken binnen veilige kaders.

Doelen van het Veiligheidsplan

- **Waarborgen van een veilige leeromgeving** voor leerlingen, medewerkers en ouders.
- **Preventie van ongewenst gedrag** door heldere gedragsregels, protocollen en een voorspelbare omgeving.
- **Bevorderen van welzijn** door proactieve en preventieve maatregelen.
- **Versterken van competenties** in sociale en emotionele vaardigheden.
- **Borging en continue evaluatie** van veiligheidsmaatregelen op basis van feedback en data.

Positief Pedagogisch Klimaat

Bij KBS De Boomgaard streven we naar een veilig en respectvol klimaat waarin iedere leerling zich gezien, gewaardeerd en verbonden voelt. Dit klimaat vormt de basis voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen, en biedt hen een stabiele omgeving waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. In onze aanpak staan de drie psychologische basisbehoeften van relatie, competentie en autonomie centraal.

Relatie – Verbinden en positieve interacties

We hechten waarde aan een verbonden omgeving waarin iedere leerling zich welkom en onderdeel van de groep voelt. Leerkrachten creëren een verbindende omgeving door bewust aandacht te besteden aan relaties:

- **Dagelijkse begroeting:** Elke ochtend worden leerlingen en ouders hartelijk verwelkomd. Medewerkers begroeten ouders bij de poort en heten kinderen welkom in de klas, zodat ieder kind zich gezien voelt bij aanvang van de schooldag.
- **Groepsvorming:** In de Gouden Weken (begin schooljaar) wordt de groep gevormd. In de Zilveren Weken (na vakantieperiodes) wordt de groepsdynamiek opnieuw versterkt. In de Bronzen Weken (einde schooljaar) staan vieren en reflecteren centraal.
- **Positieve interacties:** Regelmatig groepsworkshops plannen en feedback geven op hoe leerlingen met elkaar omgaan.
- **Respect tonen en aanleren:** Leerkrachten geven zelf het voorbeeld in respectvolle communicatie en bieden leerlingen vaardigheden aan om constructief met conflicten om te gaan.
- **Grenzen aangeven:** Via Kwink leren leerlingen hun grenzen kennen en die van anderen respecteren, o.a. in lessen zoals 'Wat vind ik fijn?' (Week van de Lentekriebels).

Competentie – Duidelijkheid en ondersteuning van ontwikkeling

Leerkrachten bieden duidelijke verwachtingen en ondersteunen leerlingen bij het behalen van hun doelen:

- **Gedifferentieerde instructie:** Leerkrachten passen hun instructie aan op de verschillende leerbehoeften, zodat ieder kind succes kan ervaren op zijn of haar niveau.
 - **Constructieve feedback:** Bij elke taak ontvangen leerlingen opbouwende feedback gericht op vooruitgang en specifieke kwaliteiten.
 - **Oefenen van sociale vaardigheden:** Via PBS-lessen en Kwink leren leerlingen omgaan met emoties, feedback geven en ontvangen, en oplossingsgericht denken.
 - **Rust in de groep:** Leerkrachten zorgen voor een gestructureerde en rustige leeromgeving via duidelijke routines, mindfulness-oefeningen zoals de 'rustvis' van Kwink, en stilte- en aandachtssignalen. Er is een rustig hoekje in de aula waar kinderen even kunnen ontspannen of kleuren. In de bovenbouw zijn stille werkruimtes beschikbaar op de gang. In de kleuterklassen beginnen kinderen met een paar minuten stilte bij rustige muziek. Tijdens het LIST-lezen in de ochtend is het stil in de klas.
-

Autonomie – Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

We moedigen leerlingen aan om zelfstandig keuzes te maken binnen veilige kaders:

- **Keuzevrijheid in opdrachten:** Waar mogelijk krijgen leerlingen keuzes in opdrachten of werkvormen, wat bijdraagt aan hun intrinsieke motivatie.
- **Zelfreflectie:** Via weekafsluitingen en reflectiemomenten leren leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag en leerproces.
- **Zelfstandig werken:** Leerkrachten helpen leerlingen hun werk zelfstandig te plannen; de structuur biedt geleidelijk meer ruimte voor zelfstandigheid.
- **Mediawijsheid:** Via het schoolbrede mediawijsheidsprogramma leren leerlingen verantwoord omgaan met digitale middelen.

Positive Behavior Support (PBS)

Op onze school werken we volgens de uitgangspunten en principes van Positive Behavior Support (PBS), onder het motto 'Goed gedrag kun je leren!' PBS is een doorlopend, schoolbreed ontwikkelingsproces dat gericht is op het creëren van een positief, veilig en proactief schoolklimaat en het voorkomen van ongewenst gedrag. De toegepaste interventietechnieken zijn gebaseerd op meer dan 30 jaar onderzoek in de pedagogiek, psychologie en criminologie.

PBS bevordert een leeromgeving waarin kinderen met plezier leren. Door aandacht en erkenning te geven aan positief gedrag en dit te belonen, stimuleren we leerlingen om dit gedrag vaker te laten zien. Pesten wordt niet getolereerd, aangezien het de sfeer in de groep en de school bedreigt.

Een belangrijk onderdeel van PBS is de implementatie van een schoolmatrix, die een basis legt voor een consistente aanpak binnen de hele school. De aanwezigheid van een PBS-coach zorgt ervoor dat nieuwe leerkrachten goed worden ingewerkt in de uitgangspunten van PBS. De samenwerking met ketenpartners en ouders verloopt goed, maar we blijven werken aan de structurele verankering van PBS.

De kernprincipes van PBS

- **Ontwikkel duidelijke gedragsverwachtingen:** Maak expliciet welk gedrag gewenst is.
- **Communiceer en onderwijs verwachtingen:** Leer systematisch aan wat gewenst gedrag inhoudt.
- **Herken en bekrachtig gewenst gedrag:** Geef positieve aandacht wanneer leerlingen dit gedrag vertonen.
- **Minimaliseer aandacht voor ongewenst gedrag:** Schenk zo min mogelijk aandacht aan kleine ongewenste gedragingen.
- **Wees duidelijk en consequent met gevolgen:** Hanteer voorspelbare reacties bij onaanvaardbaar gedrag.

Wat levert PBS op?

Onderzoek bevestigt dat de PBS-aanpak leidt tot positieve uitkomsten, zoals minder negatieve incidenten, betere leerprestaties en meer tevredenheid onder leerkrachten. Dit helpt bij het creëren van een veilig, respectvol en verantwoordelijk schoolklimaat waarin leerlingen en personeel optimaal kunnen functioneren.

In de dagelijkse praktijk ondersteunt PBS leerkrachten door:

- Ongewenst gedrag te verminderen;
- Problemen te voorkomen door het eigen gedrag aan te passen;
- De aandacht van leerlingen vast te houden via duidelijke signalen en effectieve communicatie;
- Met een bekrachtigingssysteem gewenst gedrag te versterken, wat leerlingen helpt via heldere en consequente aanmoediging.

De schoolmatrix

De schoolmatrix vertaalt de drie PBS-waarden – Respect, Verantwoordelijkheid en Veiligheid – naar concreet en zichtbaar gewenst gedrag in alle ruimtes van de school. De matrix is schoolbreed zichtbaar en vormt de basis voor PBS-lessen.

Ruimte	Gedragsverwachtingen (voorbeelden)
Klas	Ik luister als iemand spreekt. Ik zorg goed voor mijn spullen. Ik doe mijn best.
Gang / hal	Ik loop rustig. Ik houd rekening met anderen. Ik houd de ruimte netjes.
Schoolplein	Ik speel samen. Ik los conflicten rustig op. Ik zorg goed voor het materiaal.
Gym	Ik doe mee en moedig anderen aan. Ik luister naar de instructie. Ik ben sportief.
Toilet / kleedkamer	Ik ben snel en netjes. Ik respecteer elkaars privacy.
Aula / eetruimte	Ik zit rustig. Ik ruim mijn eigen spullen op. Ik praat op een normale toon.

Bekrachtigingssysteem

PBS bekrachtigt gewenst gedrag systematisch en positief. Op KBS De Boomgaard gebruiken we:

- **Complimentenkaarten van Bas:** leerlingen ontvangen kaarten als erkenning voor positief gedrag. Deze kunnen worden gehangen aan de complimentenmuur.
- **Verbale bekrachtiging:** leerkrachten benoemen specifiek welk gedrag goed is, zodat leerlingen weten waarom ze de erkenning krijgen.
- **Groepsbekrachtiging:** successen worden ook op groepsniveau gevierd om een gevoel van saamhorigheid te versterken.
- **Positieve week / complimentenmuur:** schoolbrede PBS-acties versterken een cultuur van positieve aandacht.

PBS-coach en taakgroep gedrag

De structurele verankering van PBS is belegd bij twee vaste rollen binnen de school:

- **PBS-coach:** de PBS-coach begeleidt nieuwe leerkrachten in de PBS-uitgangspunten, bewaakt de kwaliteit van de implementatie en is vraagbaak voor het team.
- **Taakgroep gedrag:** de taakgroep gedrag analyseert de gedragsincidentendata uit Parnassys, signaleert trends op groeps- en schoolniveau, en adviseert over gerichte maatregelen. De taakgroep bespreekt de resultaten tweemaal per jaar in bouwvergaderingen.

PBS-driehoek: drie lagen van ondersteuning

PBS werkt met een geïntegreerde aanpak op drie niveaus, ook wel de PBS-driehoek:

Groene laag – Universele ondersteuning (~80% van de leerlingen)

Schoolbreed preventief aanleren van gewenst gedrag. Gedragsverwachtingen zijn duidelijk en worden systematisch bekrachtigd. Alle leerlingen ontvangen via PBS-lessen en Kwink de benodigde sociale en emotionele vaardigheden.

Gele laag – Extra ondersteuning (~15% van de leerlingen)

Leerlingen die meer begeleiding nodig hebben dan de basisaanpak biedt, ontvangen aanvullende en intensievere begeleiding. Indien nodig wordt Check-in-Check-out (CICO) ingezet: een leerling begint en eindigt de dag met een kort check-inmoment bij een vaste medewerker.

Rode laag – Intensieve individuele ondersteuning (~5% van de leerlingen)

Leerlingen met hardnekkig ongewenst gedrag ontvangen individuele ondersteuning van de gedragsspecialist. Ze worden besproken in het Ondersteuningsteam (OT). In samenwerking met externe partners worden maatwerkinterventies opgesteld.

PBS-data en PDCA-cyclus

PBS is datagestuurd. De taakgroep gedrag analyseert de incidentenregistratie uit Parnassys op:

- Soort incidenten (klein of groot probleemgedrag);
- Locatie (klas, plein, gym, gang);
- Frequentie en patronen per groep of schoolbreed.

Op basis van deze data wordt een PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) doorlopen:

- **Plan:** op basis van de data worden gerichte PBS-acties gepland.
- **Do:** de acties worden uitgevoerd in de groepen en/of schoolbreed.
- **Check:** na de actieperiode worden de effecten gemeten via data en observaties.
- **Act:** op basis van de evaluatie worden acties bijgesteld of geborgd.

De cyclus wordt tweemaal per jaar afgerond in bouwvergaderingen. De resultaten worden gedeeld met het team, zodat alle betrokkenen op de hoogte zijn.

Professionalisering van leerkrachten

Een sterk PBS-klimaat vraagt continue professionele ontwikkeling van het team. Op KBS De Boomgaard investeren we structureel in de gedragskennis en pedagogische vaardigheden van leerkrachten:

- **Kennisdeling:** leerkrachten die opleidingen over gedrag hebben gevolgd, delen hun kennis en blijven nadenken over gedrag.
- **Competentiegevoel:** leerkrachten voelen zich competent en ervaren een verbeterd welbevinden.
- **Begrip van opvallend gedrag:** leerkrachten ontwikkelen een beter begrip van opvallend gedrag en passende interventies.
- **Scholingen en trainingen:** o.a. Kindertalentenfluisteraar, Geluyskoffer, Rots en Water, groepsanalyse (IGA), executieve functies (Wegwijsacademie).

Tijdens bouwvergaderingen en studiedagen worden PBS-principes regelmatig belicht, met focus op specifieke vaardigheden zoals het toepassen van het groen-geel-rood model of de reactieprocedure. Dit borgt een uniforme aanpak in het team.

Voorbeelden van PBS-acties

- **Pestpreventielessen:** herhalen van de pestpreventielessen uit het PBS-boekje, met toepassing van het groen-geel-rood model.
- **PBS-actie respectvol taalgebruik:** schoolbrede actie gericht op vriendelijk en respectvol taalgebruik, waarbij de reactieprocedure consequent wordt toegepast.
- **Complimentenmuur:** leerlingen hangen complimentenkaarten van Bas op; ook eigen complimenten aan medeleerlingen mogen erbij.
- **Positieve week:** schoolbrede positieve week met actieve ouderbetrokkenheid om de aanpak ook thuis te versterken.
- **Vriendelijkheidsteam:** leerlingen denken zelf ideeën aan en worden betrokken bij het ontwikkelen van PBS-acties.
- **Veiligheidsoverleg:** periodieke gesprekken met leerlingen en ouders over veiligheid en het PBS-beleid, voor directe feedback.
- **Positieve routines:** extra routines oefenen tijdens overgangen, op de speelplaats of tijdens de lunch om de sfeer rustig en respectvol te houden.
- **Reflectiekaarten:** leerlingen vullen reflectiekaarten in na een PBS-les of interventie om zelfreflectie te stimuleren.

PBS in relatie tot het groepsarrangement

Het samenwerkingsverband passend onderwijs stelt middelen beschikbaar via een groepsarrangement PBS-Gedrag en Pedagogisch Klimaat. Dit arrangement biedt extra ondersteuning voor leerlingen die in andere omstandigheden SO-waardig zouden zijn. Momenteel zijn er zes leerlingen aangemeld voor dit arrangement.

Doelen op leerlingniveau

- **Ondersteuning bij gewenst gedrag:** leerlingen krijgen hulp bij het aanleren en vertonen van gewenst gedrag.
 - **Vergroten van welbevinden:** het welbevinden van alle leerlingen wordt actief bevorderd.
 - **Behouden op school:** leerlingen kunnen zo lang mogelijk op onze school blijven door passende begeleiding.
-

- **Deskundige ondersteuning:** leerlingen ontvangen begeleiding van professionals met expertise.
- **Inzicht in talenten:** positieve talenten en eigenschappen van leerlingen worden herkend en benut.

Doelen op groepsniveau

- **Rust in de groepen:** meer rust en stabiliteit in de klas, wat positief effect heeft op het leerklimaat.
- **Ruimte voor onderwijs:** leerkrachten krijgen meer gelegenheid om zich te richten op het onderwijs.
- **Sociaal gedrag:** leerlingen leren adequaat met elkaar omgaan.
- **Positieve sfeer:** de sfeer in groepen en school wordt verbeterd.

Inzet vanuit het groepsarrangement

Vanuit het groepsarrangement worden de volgende programma's en interventies ingezet:

- **Kindertalentenfluisteraars:** vier kindertalentenfluisteraars zijn actief op school. Zij voeren individuele gesprekken met leerlingen (groep 7 en 8) om talenten te ontdekken en te versterken.
- **Gelukskoffer (groep 6):** via de Gelukskoffer leren leerlingen over geluk en welbevinden. Nieuwe leerkrachten in groep 6 volgen tijdig de bijbehorende scholing.
- **Rots en Water:** meerdere leerkrachten zijn geschoold in de Rots en Water-training, gericht op weerbaarheid en sociale vaardigheden.
- **Groepsanalyse (IGA):** geschoolde groepsanalisten voeren analyses uit in groepen waar druk of ongewenst gedrag speelt.
- **Executieve functies:** de IB'er en leraarondersteuner zijn geschoold in executieve functies (Wegwijsacademie) en passen deze kennis toe in de begeleiding.
- **CICO (Check-in-Check-out):** leerlingen die extra sturing nodig hebben, starten en sluiten de dag af met een kort check-inmoment bij een vaste medewerker.
- **CJG'er en brugfunctionaris:** de brugfunctionaris (Inge Hopmans) is twee dagen per week aanwezig en ondersteunt ouders bij het vinden van passende zorg.

De ondersteuning wordt uitgevoerd door onderwijsassistenten (vier dagen per week) en een gedragsspecialist (twee dagen per week), goed voor 23,5 uur begeleiding per week voor de kerngroep, aangevuld met 9 uur voor leerlingen buiten de formele aanvraag.

Resultatenanalyse en gebruik van informatie

De resultatenanalyse vindt plaats op drie niveaus: individueel, groeps- en schoolniveau. Informatie uit Vensters, IEP en de PBS-driehoek ondersteunt leerkrachten bij het afstemmen van hun pedagogisch-didactisch handelen. Afhankelijk van de behoeften kan PBS schoolbreed, voor een specifieke groep, of individueel worden toegepast.

Het team sociale veiligheid – bestaande uit vertrouwenspersonen en de CSV – analyseert de groepsresultaten samen met de IB'ers en bespreekt deze met de vakwerkgroep gedrag. Acties om de veiligheid te versterken worden geëvalueerd en vervolgens in overleg met de directie besproken. De uitkomsten worden teruggekoppeld aan de vakwerkgroep gedrag, die verdere teamacties coördineert.

City Trainers

City Trainers spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een positieve en veilige sfeer tijdens buitenspeelmomenten en sportdagen. Zij dragen actief bij aan het verminderen van conflicten en stimuleren samenwerking en spelplezier.

Taken van City Trainers

- **Begeleiden van spellen:** City Trainers organiseren en begeleiden spelactiviteiten tijdens sportdagen en buitenspeelmomenten.
- **Conflictvermindering:** door actieve begeleiding en toezicht zorgen zij ervoor dat conflicten worden voorkomen of snel worden opgelost.
- **Ondersteuning onder- en middenbouw:** City Trainers zijn specifiek betrokken bij de begeleiding van groep 1 t/m 6.

Opleiding en herkenbaarheid

- **Opleiding:** regelmatig worden nieuwe leerlingen opgeleid tot City Trainer, zodat deze rol structureel wordt geborgd.
- **Herkenbaarheid:** City Trainers zijn herkenbaar aan hun oranje jasjes, wat bijdraagt aan hun zichtbaarheid en toegankelijkheid voor medeleerlingen en begeleiders.

Kwink

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL) die zich richt op het bevorderen van een veilige en positieve schoolomgeving. De methode is ontwikkeld voor leerlingen van groep 1 t/m 8 en omvat thema's zoals burgerschap, sociale integratie en mediawijsheid.

Hoe ondersteunt Kwink de ontwikkeling van kinderen?

Kwink helpt kinderen bij het ontwikkelen van vijf belangrijke sociaal-emotionele competenties:

- **Besef van jezelf:** kinderen leren hun eigen emoties en gedachten te herkennen en begrijpen.
- **Zelfmanagement:** ze ontwikkelen vaardigheden om hun emoties en gedrag effectief te reguleren.
- **Besef van de ander:** kinderen leren empathie te tonen en de perspectieven van anderen te begrijpen.
- **Relaties hanteren:** ze oefenen in het opbouwen en onderhouden van gezonde en positieve relaties.
- **Keuzes maken:** kinderen leren verantwoorde beslissingen te nemen in verschillende situaties.

Hoe ondersteunt Kwink het onderwijsteam?

Voor leerkrachten biedt Kwink een gestructureerde aanpak om sociaal-emotionele vaardigheden in de klas te integreren. De methode is volledig digitaal en biedt jaarlijks twintig nieuwe lessen per bouw (onder-, midden- en bovenbouw). Elke les bevat unieke animaties of filmpjes die aansluiten bij de beleavingswereld van de leerlingen.

Kwink sluit aan bij de principes van PBS en biedt handvatten voor een preventieve aanpak van ongewenst gedrag, zoals pesten. Door het gebruik van Kwink kunnen leerkrachten bijdragen aan een positief pedagogisch klimaat, wat niet alleen het welzijn van de leerlingen bevordert, maar ook de leeropbrengsten kan verhogen.

Schoolregels en afspraken

Onze drie centrale PBS-waarden – Respect, Verantwoordelijkheid en Veiligheid – zijn vertaald naar heldere gedragsregels die overal in het schoolgebouw zichtbaar zijn:

- **Respect:** „Ik ben beleefd en ik luister naar de ander.”
- **Verantwoordelijkheid:** „Ik zorg goed voor mezelf en mijn omgeving.”
- **Veiligheid:** „Ik gedraag me rustig en draag zorg voor een veilige omgeving.”

Algemene gedragsverwachtingen voor personeel

- Personeel zorgt ervoor dat kinderen zich veilig en gerespecteerd voelen.
- Personeel bevordert de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen.
- Personeel communiceert goed met ouders over de ontwikkeling van hun kinderen.
- Personeel onthoudt zich van agressie, geweld, discriminatie en intimidatie.
- Personeel voorkomt agressie en geweld rondom leerlingen.

Algemene gedragsverwachtingen voor ouders

- Ouders onderhouden contact met de school.
 - Ouders informeren de school over factoren die het welzijn van hun kind kunnen beïnvloeden.
 - Ouders blijven betrokken via ouderavonden en nieuwsbrieven.
 - Ouders zorgen dat hun kinderen op tijd op school zijn.
 - Ouders houden zich aan de gedragsverwachtingen van de school.
-

Klassenregels: samen verantwoordelijk voor een positief klimaat

Het opstellen van klassenregels aan het begin van het schooljaar creëert niet alleen duidelijkheid, maar stimuleert ook een gevoel van eigenaarschap en verantwoordelijkheid binnen de klas. Door de regels samen met de leerlingen te formuleren, voelen zij zich betrokken en gewaardeerd.

Waarom positieve klassenregels belangrijk zijn

- **Betrokkenheid:** leerlingen denken actief mee en voelen zich verantwoordelijk voor de gemaakte afspraken.
- **Duidelijkheid:** positieve regels geven aan welk gedrag gewenst is, in plaats van alleen te focussen op wat niet mag.
- **Samenwerking:** het proces bevordert de groepsdynamiek en creëert een gevoel van verbinding en gezamenlijke doelen.

Aanpak voor het opstellen van klassenregels

Stap 1 – Groepsgesprek over normen en waarden

Bespreek samen met de leerlingen wat zij belangrijk vinden in een fijne klas. Stel vragen zoals: Hoe willen we met elkaar omgaan? Wat helpt ons om goed te leren en samen te werken? Hoe zorgen we dat iedereen zich veilig voelt?

Stap 2 – Brainstorm over gewenste gedragingen

Laat leerlingen ideeën noemen over hoe zij willen dat de klas functioneert. Stimuleer positieve formuleringen:

- In plaats van: „Niet schreeuwen in de klas” → „We praten rustig met elkaar.”
- In plaats van: „Niet pesten” → „We zijn vriendelijk en helpen elkaar.”

Stap 3 – Selecteer en combineer regels

Kies samen een top 5–7 regels die voor iedereen belangrijk zijn. Zorg dat de regels breed genoeg zijn om de belangrijkste gedragingen te omvatten.

Stap 4 – Visualiseer de regels

Laat de leerlingen de regels creatief vormgeven via een poster, digitale presentatie of collage. Hang de klassenregels op een zichtbare plek in de klas.

Voorbeelden van positief geformuleerde klassenregels

- We begroeten elkaar en starten de dag met een glimlach.
 - We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitspreken.
 - We zorgen goed voor onze spullen en die van anderen.
 - We werken samen en helpen elkaar als dat nodig is.
 - We zijn vriendelijk en lossen conflicten rustig op.
 - We steken een hand op als we iets willen zeggen.
 - We doen ons best en vieren onze successen samen.
-

Evaluatie en reflectie

- **Regelmatig bespreken:** evalueer na een paar weken hoe het gaat met de regels. Wat werkt goed? Wat kan beter?
- **Beloning van positief gedrag:** bekrachtig gewenst gedrag door complimenten te geven of successen te vieren.
- **Eigenaarschap behouden:** geef leerlingen regelmatig de kans om input te geven over de regels, na vakantieperiodes of bij nieuwe dynamieken.

Reageren op ongewenst gedrag bij het buitenspelen

Het doel is een consequente en voorspelbare aanpak te hanteren bij ongewenst gedrag tijdens het buitenspelen. Dit draagt bij aan een veilige en respectvolle omgeving voor alle leerlingen.

Algemene reactieprocedure

- **Kalme aanpak:** altijd eerst rustig reageren en de situatie de-escaleren.
- **Benoemen van gedrag:** beschrijf kort en duidelijk welk gedrag ongewenst is.
- **Herinneren aan de regels:** verwijst naar de geldende gedragsregels en maak duidelijk wat wel wordt verwacht.
- **Gevolgen toepassen:** pas de afgesproken consequenties toe bij aanhoudend ongewenst gedrag.
- **Communicatie met betrokkenen:** informeer indien nodig de leerkracht en ouders over het incident.

Reactie op specifiek gedrag per bouw

Gedrag	Onderbouw (groep 1-2)	Middenbouw (groep 3-5)	Bovenbouw (groep 6-8)
Materiaal kapotmaken of ermee slaan	Materiaal inleveren, 5 min aan de kant. Andere kinderen spelen met het materiaal.	Materiaal inleveren, aan de kant. Andere kinderen spelen met het materiaal.	Materiaal inleveren, aan de kant. Andere kinderen spelen met het materiaal.
Schelden	Corrigerend gesprek en 5 min afkoelen aan de boomstam.	Corrigerend gesprek en afkoelen aan de kant.	Corrigerend gesprek en afkoelen aan de kant.
Slaan of schoppen	Corrigerend gesprek, buiten oplossen. Leerling gaat aan de kant.	Corrigerend gesprek. Leerling wacht aan de kant. Leerkracht wordt geïnformeerd. Door surveillanten aangesproken. Rest van de pauze aan de kant.	Corrigerend gesprek. Leerling wacht aan de kant of gaat naar binnen. Leerkracht geïnformeerd. Bij ernstig respectloos gedrag: 15 min nablijven.
Respectloos gedrag (niet luisteren, onbeleefd)	Corrigerend gesprek, buiten oplossen. Leerling gaat aan de kant.	Door surveillanten aangesproken. Rest van de pauze aan de kant. Leerkracht geïnformeerd.	Door surveillanten aangesproken. Rest van de pauze binnen. Leerkracht geïnformeerd.
Vechten	Corrigerend gesprek, buiten oplossen.	Door surveillanten aangesproken. Rest van	Leerlingen gaan apart naar werkplek of eigen klas.

Leerlingen aan de kant. de pauze aan de kant. Beiden 15 min nablijven.
Leerkracht licht ouders in. Leerkracht licht ouders in. Leerkracht licht ouders in.

Bij herhaald ongewenst gedrag

Herhaalt een leerling ongewenst gedrag vaak (zoals schelden, respectloos gedrag, slaan of vechten), dan volgt een gesprek met de intern begeleider en/of directeur. Indien nodig worden ouders en andere betrokkenen (zoals de gedragsspecialist) betrokken.

Registratie van incidenten

- **Surveillanten:** registreren incidenten op papier en melden deze aan de leerkracht.
- **Leerkracht:** registreert het incident in Parnassys.
- **Bij ernstig gedrag:** surveillanten en leerkrachten bespreken het gedrag met de IB'er, die dit samen met het ondersteuningsteam monitort.
- **Ouders informeren:** bij vechtpartijen of ander ernstig ongewenst gedrag worden ouders dezelfde dag geïnformeerd.

Route naar gewenst gedrag

KBS De Boomgaard hanteert een schoolbrede niveaustructuur (niveau 0 t/m 5) voor het omgaan met gedrag. Deze structuur zorgt voor consistentie en voorspelbaarheid voor leerlingen en leerkrachten. Alle medewerkers handelen op dezelfde manier, ongeacht de groep of situatie.

De route geeft richting en houvast, maar vervangt niet het professionele oordeel van de leerkracht. Veiligheid, relatie, draagkracht en haalbaarheid worden altijd meegewogen.

Basishouding en professioneel maatwerk

- **We corrigeren gedrag, niet het kind.** De relatie blijft intact, ook bij grenzen stellen.
- **Eerst regulatie, dan reflectie.** Een leerling kan pas leren als hij of zij tot rust is gekomen.
- **Geen publieke sancties of beschaming.** We wijzen het kind nooit af voor de groep.
- **De leerkracht bewaakt de eigen 'rode knop'.** Steun van collega's, OA, IB, TC of directie is geen zwakte maar professionaliteit.
- **Veiligheid staat altijd voorop.** Voor de leerling, de groep én de leerkracht.

„Jij hoort erbij. Je gedrag moet anders, en wij helpen je daarbij.”

Kleurlegenda niveaus

0 – Gewenst gedrag	1 – Lichte afname	2 – Sterke afname	3 – Zeer sterke afname	4 – Onacceptabel	5 – Zeer onacceptabel
--------------------	-------------------	-------------------	------------------------	------------------	-----------------------

Schoolbreed niveauoverzicht

Niveau	Wat zie je?	Leerkrachtgedrag	Wat kan worden ingezet?	Betrokkenheid
0Gewenst	Een veilig sociaal-pedagogisch klimaat. Respect, goede werkhouding, taakgerichtheid en plezier. De route start bij preventief leerkrachtgedrag.	Warm begroeten en nabij zijn. Duidelijke verwachtingen voordoen, oefenen en herhalen. Positief gedrag benoemen en bekrachtigen. Rustig, vriendelijk, voorspelbaar en consequent.	PBS schoolbreed vormgeven. Kwink en Taakspel inzetten. Routines, humor, relatie en vertrouwen bewust benutten. Visuele afspraken en groeps gesprekken.	Leerkracht
1Lichte afname	Licht storen, wiebelen, praten, tikken. Regels vergeten of overschrijden. Niet blijven zitten. Boos zijn mag: gedrag wordt begrensd.	Klein houden wat klein kan. Non-verbaal sturen: oogcontact, gebaar, nabijheid. Korte, vriendelijke correctie. Gewenst gedrag direct benoemen en bekrachtigen. Positieve herstart in de groep.	Actief negeren van klein ongewenst gedrag. Reactieprocedure (5 stappen) toepassen. Korte herstelzin na correctie. Positieve nabijheid en uitnodiging tot gewenst gedrag.	Leerkracht
2Sterke afname	Herhaald verstoren, schreeuwen. Aanhoudend niet meedoen. Schelden tegen leerlingen. Hard duwen, fysiek reageren. Provoceëren of weglopen tijdens gesprek.	Rustig blijven en vertragen. Leerling ruimte geven om tot rust te komen. Kort en duidelijk benoemen welk gedrag nodig is. Ondersteunen om opnieuw aan te sluiten. Bij herhaling: interventie bedenken met IB.	Time-in (~5-10 min, geen straf). Timer, ademhaling, gevoelenskaart, tekenen. Korte herstart: wat is je eerste stap? Herstelzin of OEPS-kaart (midden-/bovenbouw). Aandacht van leerkracht als bekrachtiging.	Leerkracht (evt. IB bij herhaling)
3Zeergeen afname	Vechten, gooien met spullen. Materiaal bewust kapot maken. Grove taal, verbaal geweld. Weglopen uit de klas. Niet meer aanspreekbaar zijn. Groepsveiligheid staat onder druk.	Rustig blijven, kort benoemen. Geen discussie in het moment. Leerling tijdelijk uit de situatie halen. Ondersteuning vragen (collega, OA, IB, TC, directie). Eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor herstel en terugkeer.	Time-out op vaste rustige plek met toezicht. Richtlijn: 10-15 min; zó kort als mogelijk. Ontvangende collega voert geen pedagogische discussie. Bekend, haalbaar en zelfstandig werk meegeven. Terugkeer pas na rust en kort herstel. Ouders informeren waar afgesproken.	Leerkracht + collega/OA/IB/TC/directie
4Onacceptabel	Onveilige situatie voor leerlingen of leerkracht. Fysiek geweld, bedreiging of intimidatie.	Kort en krachtig begrenzen, geen discussie. Veiligheid staat voorop.	Langere time-out of tijdelijke plaatsing buiten de groep (alleen in overleg IB/directie). Niet automatisch de rest van de dag: telkens afwegen.	Leerkracht + IB + Directie

	Verbaal geweld tegen leerling of leerkracht. Anderen of zichzelf in gevaar brengen. Stelen of ernstig misbruik van sociale media.	IB en/of directie direct betrekken. Ouders informeren of uitnodigen. Incident registreren in Parnassys.	Herstelgesprek met leerling, ouders, leerkracht en/of IB/directie. Afspraken over terugkeer, toezicht en ondersteuning. Eventueel observatie of extra ondersteuning.	
5Zeeronacc e- ptabel	Zwaar fysiek geweld. Herhaaldelijk bedreigen (fysiek of verbaal). Ernstige onveiligheid waarbij gewone schoolafspraken onvoldoende zijn.	Rustig, kort en krachtig de reden en maatregel benoemen. Directie en IB direct betrokken. Ouders betrokken. Veilige terugkeer vraagt duidelijke afspraken.	Gesprek met ouders, IB en directie. Schorsing kan nodig zijn volgens schoolbeleid. Terugkeer- en herstelafspraken maken. Mogelijk externe ondersteuning inschakelen.	Leerkracht + IB + Directie + Bestuur (evt. extern)

Reactieprocedure (niveau 1 – schoolbreed)

Bij lichte bijsturing passen alle medewerkers de volgende reactieprocedure toe. Korte taal, nabijheid en rust zijn daarbij essentieel.

De 5 stappen:

1. Vraag de leerling naar de gedragsregel.
2. Vertel wat de gedragsregel is.
3. Benoem het ongewenste gedrag en geef een keuze.
4. Bekrachtig gewenst gedrag direct.
5. Houdt het gedrag aan? Pas de afgesproken consequentie toe.

► Daarna volgt altijd een korte positieve herstart, zodat de leerling opnieuw kan aansluiten.

Time-in en time-out – schoolbrede afspraken

Time-in – regulatie, geen straf

- **Doel:** de leerling tot rust laten komen zodat leren en aansluiten weer mogelijk is.
- **Plek:** in of nabij de groep, of op een rustige zichtbare plek; nooit geïsoleerd.
- **Duur:** ~5 minuten (groep 1-2), ~5 minuten (groep 3-5), 5-10 minuten (groep 6-8).
- **Taal:** „Boos mag, slaan/roepen/duwen niet. Wat helpt jou nu?“
- **Na de time-in:** korte herstart: „Wat is je eerste stap om weer mee te doen?“
- **Hulpmiddelen:** zandloper, ademhaling, gevoelenskaart, tekenen, rustplek, behoeftekaart.

Time-out – begrenzing bij ernstig gedrag, geen straf

- **Doel:** de leerling en de groep beschermen bij ernstig gedrag.
- **Plek:** vaste plek: andere groep, OA, IB, TC of directie – altijd met toezicht.
- **Duur:** richtlijn 10-15 minuten; zó kort als mogelijk en zó lang als nodig.
- **Onderweg:** geen pedagogische discussie. Kort en rustig begeleiden naar de plek.

- **Op de plek:** ontvangende collega voert géén pedagogische discussie.
- **Werk:** bekend, haalbaar en zelfstandig (weektaak, herhaling, lezen). Geen strafwerk, geen nieuwe leerstof.
- **Terugkeer:** pas na rust en kort herstelgesprek. Nooit automatisch voor de rest van de dag.
- **Verlenging:** alleen in overleg met IB/directie bij ernstig grensoverschrijdend gedrag.

Herstel van verantwoordelijkheid

Wanneer een leerling door gedrag leertijd mist, kan bekend en haalbaar werk op een later passend moment worden afgemaakt. Wanneer instructie is gemist, bekijkt de leerkracht later wat nodig is om de leerling opnieuw te laten aansluiten. Dit is herstel van verantwoordelijkheid: de leerling draagt verantwoordelijkheid voor gemiste leertijd, zonder dat dit straf is.

Pausesituaties – schoolbrede afspraken

- **Pauze binnen blijven** wordt nooit ingezet als straf.
- **Eerste begrenzing:** de surveillant doet de eerste correctie en het eerste herstel, en communiceert altijd met de groepsleerkracht.
- **Plek:** de leerling gaat bij ongewenst gedrag naar een vaste, door de surveillant aangewezen plek.
- **Ernstig gedrag:** time-outroute volgen (bij IB/directie onder toezicht).
- **Herhaling:** bij herhaaldelijk ernstig gedrag tijdens de pauze wordt samen met IB/directie een preventief pauzeplan opgesteld. De groepsleerkracht vangt dit niet structureel op tijdens diens pauze.

Gymles – schoolbrede afspraken

- **Bij ernstig gedrag:** leerling tijdelijk uit de gymsituatie halen. Op de bank: veilig, zichtbaar, onder toezicht.
- **Nooit alleen:** de leerling zit nooit alleen in de kleedkamer.
- **Ondersteuning:** de leerkracht/gymleerkracht belt naar school. Ondersteuning loopt via directie, IB, gedragsspecialist of vaste contactpersoon.
- **Terugkeer:** herstel en terugkeer worden later opgepakt door de eigen leerkracht, eventueel samen met IB/directie/gedragsspecialist.
- **Deelname:** deelname aan gym kan tijdelijk worden stopgezet in overleg met IB/directie.

Herstel – schoolbrede afspraken

Herstel is kort, veilig en gericht op opnieuw samen verder kunnen.

- **Volgorde:** eerst regulatie, dan pas reflectie of gesprek.
- **Geen publiek:** individuele incidenten worden niet klassikaal uitgesproken.
- **Groepsherstel:** wanneer een incident impact heeft op de groep, kan de leerkracht kort en veilig terugblikken – zónder namen, schuld of details centraal te zetten.
- **Kernboodschap:** we keuren het gedrag af, maar wijzen het kind niet af. De leerling hoeft zich niet publiekelijk te verantwoorden.

Registratie, ouders en opvolging – schoolbrede afspraken

- **Ouders informeren** gebeurt passend bij het niveau en volgens de afgesproken route.
- **Incidentenregistratie:** vul een incidentenregistratieformulier in wanneer de situatie daarom vraagt (conform Parnassys-afspraken).
- **Herhaling:** bij herhaald ongewenst gedrag wordt samen met IB gekeken welke preventieve interventie nodig is.
- **Teamverantwoordelijkheid:** de leerkracht hoeft ernstige of herhaalde situaties niet alleen te dragen. We werken als team.

Route naar gewenst gedrag – Groep 1 en 2

Veiligheid, voorspelbaarheid, regulatie en herstel

Kenmerken van jonge kinderen

- **Korte taal:** jonge kinderen verwerken korte, concrete instructies het best.
- **Nabijheid:** fysieke nabijheid van de leerkracht werkt kalmerend en grenzenstellend.
- **Voordoen:** gewenst gedrag wordt voorgedaan en herkend, niet alleen benoemd.
- **Visuele steun:** pictogrammen, stoplicht, dagritmekaarten en gezichtskaarten helpen bij begrip en regulatie.
- **Regulatie vóór reflectie:** jonge kinderen kunnen pas nadenken over gedrag als ze rustig zijn. Praten over het gedrag doe je na de regulatie.

Niveau	Wat zie je?	Leerkrachtgedrag	Wat kan worden ingezet?
0 Gewenst	Een veilig sociaal-pedagogisch klimaat. Respect voor elkaar. Goede werkhouding, taakgerichtheid en plezier. De route start bij preventief leerkrachtgedrag.	Goede voorbereiding en onderwijs op maat. Warm begroeten en nabij zijn. Duidelijke verwachtingen voordoen, oefenen en herhalen. Positief en gewenst gedrag benoemen en bekrachtigen. Rustig, vriendelijk, voorspelbaar en consequent handelen.	PBS en Kwink ondersteunend inzetten. Korte gesprekjes, voordoen, visuele afspraken en routines. Humor, plezier, relatie en vertrouwen bewust inzetten. Stoplicht en dagritmekaarten zichtbaar in de klas.
1 Licht eefname	Licht storen, wiebelen, rommelen, hardop praten. Stoplichtregels vergeten of overschrijden. Niet blijven zitten, door de klas lopen. Boos zijn mag: gedrag wordt begrensd.	Klein houden wat klein kan blijven. Non-verbaal sturen: oogcontact, gebaar, nabijheid, aanraking waar passend. Kort en vriendelijk corrigeren. Gewenst gedrag direct benoemen en bekrachtigen. Vraag waar passend: „Wat heb je nodig om weer mee te doen?“ Reactieprocedure toepassen in korte taal met nabijheid.	Actief negeren van klein ongewenst gedrag. Aandacht vergroten voor gewenst gedrag. Korte herstelzin: „Boos mag. Slaan/roepen/lopen niet. Wat kun je nu wél doen?“ Positieve nabijheid, voordoen en uitnodigen tot gewenst gedrag. Herstart in de groep na de correctie.
2 Sterke afname	Herhaald verstoren, schreeuwen of aanhoudend niet meedoen. Schelden tegen leerlingen. Hard duwen, fysiek reageren op uitdagend gedrag. Provoceëren of weglopen tijdens een gesprek.	Rustig blijven en vertragen. Leerling ruimte geven om tot rust te komen. Kort benoemen welk gedrag nodig is. Ondersteunen om opnieuw aan te sluiten. Bij herhaling: interventie bedenken met IB.	Time-in (~5 min) – regulatie, geen straf. In of nabij de groep, of op rustige zichtbare plek. Korte taal, keuze, zandloper, ademhaling, tekenen, gevoelenskaart of rustplek. Afmelding of iets anders doen kan passend zijn bij jonge kinderen. Korte herstart na de time-in: „Wat is je eerste stap om weer mee te doen?“

3 Ze sterke afnam e	Vechten, gooien met spullen of materiaal bewust kapot maken. Grove taal, verbaal geweld of ernstig provoceren. Weglopen uit de klas of niet meer aanspreekbaar zijn. Groepsveiligheid of rust staat duidelijk onder druk.	Rustig blijven en gewenst gedrag kort benoemen. Geen discussie in het moment. Leerling tijdelijk uit de situatie halen wanneer veiligheid of rust daarom vraagt. Ondersteuning vragen (collega, OA, IB, TC, directie). Eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor herstel, oudercontact en terugkeer.	Time-out op vaste, rustige plek met toezicht. Richtlijn: 10-15 minuten; zó kort als mogelijk. Ontvangende collega voert geen pedagogische discussie. Activiteit is bekend, haalbaar en zelfstandig – geen strafwerk. Bij groep 1-2 ook: tekenen, boekje kijken, puzzel, fijne motoriek. Terugkeer pas na rust en kort herstel. Ouders bellen waar afgesproken of wanneer de situatie dat vraagt.
4 On veilige situatie voor leerlingen of leerkracht	Onveilige situatie voor leerlingen of leerkracht. Fysiek geweld, bedreiging of intimidatie. Verbaal geweld tegen leerling of leerkracht. Anderen of zichzelf in gevaar brengen. Stelen of ernstig misbruik van sociale media.	Kort en krachtig begrenzen zonder discussie. Veiligheid staat voorop. IB en/of directie wordt betrokken. Ouders worden passend bij het niveau geïnformeerd of uitgenodigd. Incident registreren wanneer de situatie dat vraagt.	Langere time-out of tijdelijke plaatsing buiten de groep alleen in overleg met IB/directie. Niet automatisch de rest van de dag: telkens afwegen. Herstelgesprek met leerling, ouders, leerkracht en/of IB/directie. Afspraken over terugkeer, toezicht en ondersteuning. Eventueel observatie of extra ondersteuning inzetten.
5 Ze er onacc e- ptabel	Zwaar fysiek geweld. Herhaaldelijk bedreigen (fysiek of verbaal). Ernstige onveiligheid waarbij gewone schoolafspraken onvoldoende zijn.	Rustig, kort en krachtig de reden en maatregel benoemen. Directie en IB betrokken. Ouders betrokken. Veilige terugkeer vraagt duidelijke afspraken.	Gesprek met ouders, IB en directie. Schorsing kan nodig zijn. Terugkeer- en herstelafspraken maken. Mogelijk externe ondersteuning inschakelen.

Aanvullende afspraken groep 1 en 2

Time-in groep 1-2:

- **Duur:** ~5 minuten, afgestemd op het jonge kind.
- **Plek:** in of nabij de groep, tenzij een rustige zichtbare plek beter helpt.
- **Taal:** „Boos mag, slaan/roepen/duwen niet. Wat helpt jou nu?“
- **Na de time-in:** „Wat ga je nu doen om weer mee te doen?“
- **Hulpmiddelen:** zandloper, gevoelenskaart, tekenen, ademhaling, rustplek.

Time-out groep 1-2:

- **Duur:** 10-15 minuten; zó kort als mogelijk en zó lang als nodig.
- **Plek:** andere groep, OA, IB, TC of directie – altijd met toezicht.
- **Activiteit:** tekenen, boekje kijken, puzzel of ander bekend en rustig werk. Geen strafwerk, geen nieuwe leerstof.
- **Terugkeer:** pas na rust en kort herstel.

Route naar gewenst gedrag – Groep 3, 4 en 5

Veiligheid, voorspelbaarheid, regulatie en herstel

Kenmerken van leerlingen groep 3-5

- **Toenemend taalbegrip:** leerlingen kunnen meer verwerken, maar korte en heldere communicatie blijft essentieel.
- **Groepsdruk:** leerlingen zijn zich meer bewust van de groep en reageren op groepsdynamiek.
- **Taakspel:** kan als aanvullend middel worden ingezet om de werksfeer positief te sturen.
- **OEPS-kaart:** kan na een time-in worden gebruikt om gedrag, gevoel en volgende stap te bespreken.
- **Regulatie eerst:** ook in deze leeftijdsgroep geldt: eerst tot rust, dan reflecteren.

Niveau	Wat zie je?	Leerkrachtgedrag	Wat kan worden ingezet?
0 Gewenst	Een veilig sociaal-pedagogisch klimaat. Een goede werksfeer met respect voor elkaar. Goede werkhouding, taakgerichtheid en plezier. De route start bij preventief leerkrachtgedrag.	Goede voorbereiding en onderwijs op maat. Leerlingen warm begroeten en bewust nabij zijn. Duidelijke verwachtingen afspreken, voordoen, oefenen en herhalen. Positief en gewenst gedrag benoemen en bekrachtigen. Rustig, vriendelijk, voorspelbaar en consequent handelen. Interesse tonen, humor en plezier uitstralen.	PBS actief vormgeven. Kwink en Taakspel ondersteunend inzetten. Korte gesprekjes over oorzaak, gevolg en wat helpt. Verbale en non-verbale communicatie bewust inzetten. Classroommanagement en duidelijke routines.
1 Licht eefname	Licht storen tijdens de les. Praten tijdens uitleg, mompelen, tikken of rommelen. Stoplichtregels overschrijden. Niet blijven zitten of door de klas lopen. Zichzelf verdedigen bij correctie. Boos zijn mag: gedrag wordt begrensd.	Klein houden wat klein kan blijven. Non-verbaal sturen: mimiek, gebaar, oogcontact, nabijheid. Korte, vriendelijke correctie. Gewenst gedrag direct benoemen en bekrachtigen. Leerling positief laten herstarten in de groep. Vraag waar passend: „Wat heb je nodig om weer mee te doen?“ Reactieprocedure toepassen in korte taal.	Actief negeren van klein ongewenst gedrag. Aandacht vergroten voor gewenst gedrag. Reactieprocedure (5 stappen). Korte herstelzin: „Ik zie dat het lastig is. Wat is je eerste stap?“ Lichte interventie voor groep of leerling. Positieve aandacht als uitnodiging tot gewenst gedrag.
2 Sterke afname	Herhaaldelijk les verstoren, herrie maken of schreeuwen. Aanhoudend niet doorwerken. Scheldwoorden tegen leerlingen.	Rustig blijven en vertragen. Leerling ruimte geven om tot rust te komen. Kort en duidelijk benoemen welk gedrag nodig is. Ondersteunen om opnieuw tot gewenst gedrag te komen. Goed nabespreken en positief afronden.	Time-in (~5 min) – regulatie, geen straf. In of nabij de groep, of op een rustige zichtbare plek. Timer, ademhaling, tekenen, gevoelenskaart of korte reflectie. Na rust: herstelgesprek of OEPS-kaart waar passend. Korte herstart: „Wat is je eerste stap?“

	Herhaaldelijk brutaal reageren, uitlachen of provoceren. Hard duwen of fysiek reageren op uitdagend gedrag. Weglopen tijdens een gesprek.	Bij langdurig of herhaald ongewenst gedrag: interventie bedenken met IB.	Indien nodig nogmaals korte time-in, afgestemd op de situatie.
3 Zeer sterke afname	Vechten of gooien met spullen. Grove taal of verbaal geweld tegen leerling of leerkracht. Zomaar weglopen uit de klas. Bewust materiaal kapot maken. Blijven provoceren of groepsregels blijven negeren. Niet meer aanspreekbaar zijn of niet meer meedoen.	Rustig blijven en gewenst gedrag kort benoemen. Geen discussie in het moment. Leerling tijdelijk uit de situatie halen wanneer veiligheid of rust daarom vraagt. Ondersteuning vragen (collega, OA, IB, TC, directie). Eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor herstel, oudercontact en terugkeer. Registratie passend bij het niveau.	Time-out op vaste, rustige plek met toezicht. Richtlijn: 10-15 minuten; zó kort als mogelijk. Ontvangende collega voert geen pedagogische discussie. Werk is bekend, haalbaar en zelfstandig; geen strafwerk. Herstel vóór terugkeer naar de groep. Ouders bellen waar afgesproken of wanneer de situatie dat vraagt.
4 Onacceptabel	Onveilige situatie voor leerlingen of leerkracht. Fysiek geweld, bedreiging of intimidatie. Verbaal geweld tegen leerling of leerkracht. Anderen of zichzelf in gevaar brengen. Stelen of ernstig misbruik van sociale media. Aanhoudend ernstig grensoverschrijdend gedrag.	Kort en krachtig begrenzen zonder discussie. Veiligheid staat voorop. IB en/of directie wordt betrokken. Ouders worden geïnformeerd of uitgenodigd. Incident registreren.	Langere time-out of tijdelijke plaatsing buiten de groep in overleg met IB/directie. Niet automatisch de rest van de dag: telkens afwegen. Herstelgesprek met leerling, ouders, leerkracht en/of IB/directie. Afspraken over terugkeer, toezicht en ondersteuning. Eventueel observatie, bijsluiters of extra ondersteuning. Waarschuwingbrief/directiemaatregel waar schoolbeleid dit aangeeft.
5 Zeer onacceptabel	Zwaar fysiek geweld. Herhaaldelijk bedreigen (fysiek of verbaal). Ernstige onveiligheid waarbij gewone schoolafspraken onvoldoende zijn.	Rustig, kort en krachtig de reden en maatregel benoemen. Directie en IB betrokken. Ouders betrokken. Schoolbeleid rond schorsing/verwijdering wordt gevolgd.	Gesprek met ouders, IB en directie. Schorsing kan nodig zijn. Terugkeer- en herstelafspraken maken. Mogelijk externe ondersteuning inschakelen. Onderzoeken welke structurele ondersteuning nodig is.

Aanvullende afspraken groep 3, 4 en 5

Time-in groep 3-5:

- **Duur:** ~5 minuten.
- **Plek:** in of nabij de groep, of op een rustige zichtbare plek.
- **Hulpmiddelen:** timer, ademhaling, tekenen, gevoelenskaart of korte reflectie.
- **Na de time-in:** korte herstart – „Wat is je eerste stap om weer mee te doen?”
- **OEPS-kaart:** kan na rust worden gebruikt om gedrag, gevoel en volgende stap bespreekbaar te maken.

Time-out groep 3-5:

- **Duur:** 10-15 minuten; zó kort als mogelijk en zó lang als nodig.
- **Plek:** andere groep, OA, IB, TC of directie – altijd met toezicht.
- **Werk:** weektaakwerk, herhalingswerk, lezen, automatiseren of passend digitaal oefenwerk. Geen strafwerk, geen nieuwe leerstof.
- **Terugkeer:** pas na rust en kort herstel.

Route naar gewenst gedrag – Groep 6, 7 en 8

Veiligheid, voorspelbaarheid, verantwoordelijkheid en herstel

Kenmerken van leerlingen groep 6-8

- **Toenemende autonomiebehoefte:** leerlingen willen serieus genomen worden en passende verantwoordelijkheid dragen.
- **Gezichtsverlies:** openbare correctie werkt averechts; privacy bij begrenzing is essentieel.
- **Time-in eerder:** in de bovenbouw kan time-in al bij niveau 1 worden ingezet.
- **OEPS-/herstelkaart:** bij time-out helpt de kaart om gedrag, gevoel, behoefte, gevolg en volgende stap zichtbaar te maken.
- **Verantwoordelijkheid teruggeven:** zonder strijd of beschaming; de leerling maakt zelf een plan om weer aan te sluiten.

Niveau	Wat zie je?	Leerkrachtgedrag	Wat kan worden ingezet?
0 Gewenst	Een veilig sociaal-pedagogisch klimaat. Respect voor elkaar, goede werkhouding, taakgerichtheid en plezier. De route start bij preventief leerkrachtgedrag.	Goede voorbereiding en onderwijs op maat. Leerlingen warm begroeten en bewust nabij zijn. Duidelijke verwachtingen afspreken, voordoen, oefenen en herhalen. Positief en gewenst gedrag benoemen en bekrachtigen. Rustig, vriendelijk, voorspelbaar en consequent handelen. Interesse tonen, humor, plezier en vertrouwen uitstralen.	PBS, Kwink en Taakspel ondersteunend inzetten. Korte gesprekjes over oorzaak, gevolg en keuze. Verwachtingen zichtbaar maken. Leerlingen mede-eigenaar maken van de groepssfeer. Mediawijsheid en digitaal gedrag bespreekbaar maken.
1 Licht oefname	Licht storen, mompelen, wiebelen, tikken of praten tijdens uitleg. Rommelen, niet blijven zitten of door de klas lopen. Zichzelf verdedigen tijdens correctie. Boos zijn mag: gedrag wordt begrensd.	Klein houden wat klein kan blijven. Non-verbaal sturen: oogcontact, gebaar, nabijheid. Kort en vriendelijk corrigeren. Gewenst gedrag direct benoemen en bekrachtigen. Vraag waar passend: „Wat heb je nodig om weer mee te doen?“ Reactieprocedure toepassen in korte taal.	Actief negeren van klein ongewenst gedrag. Reactieprocedure (5 stappen). Korte correctie en positieve herstart. Time-in kan al bij niveau 1 worden ingezet (5-10 min). Na time-in: korte reflectie en herstelzin. „Wat is je eerste stap om weer aan te sluiten?“
2 Sterke afname	Herhaald verstoren, schreeuwen of aanhoudend niet doorwerken. Scheldwoorden tegen leerlingen. Hard duwen, fysiek reageren op uitdagend gedrag.	Rustig blijven en vertragen. Leerling ruimte geven om tot rust te komen. Kort benoemen welk gedrag nodig is. Ondersteunen om opnieuw aan te sluiten. Bij herhaling: interventie bedenken met IB.	Time-in (~10 min) – regulatie, geen straf. In of nabij de groep, of op een rustige zichtbare plek. Na rust: herstelgesprek met OEPS-/herstelkaart waar passend. Leerling maakt een kort plan: „Hoe sluit ik weer aan?“ Bij onvoldoende herstel of veiligheid kan time-out volgen (niveau 3).

	Herhaaldelijk brutaal reageren, uitlachen of provoceren. Weglopen tijdens gesprek.		
3 Zeer sterke afname	Vechten, gooien met spullen of materiaal bewust kapot maken. Grove taal, verbaal geweld of ernstig provoceren. Weglopen uit de klas of niet meer aanspreekbaar zijn. Blijven negeren van groepsregels of niet meer meedoen. Groepsveiligheid of rust staat duidelijk onder druk.	Rustig blijven en gewenst gedrag kort benoemen. Geen discussie in het moment. Leerling tijdelijk uit de situatie halen wanneer veiligheid of rust dat vraagt. Ondersteuning vragen (collega, OA, IB, TC, directie). Eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor herstel, oudercontact en terugkeer.	Time-out op vaste, rustige plek met toezicht. Richtlijn: 10-15 minuten; zó kort als mogelijk. Ontvangende collega voert geen pedagogische discussie. Leerling vult OEPS-/herstelkaart in wanneer passend. Werk is bekend, haalbaar en zelfstandig; geen strafwerk. Terugkeer pas na rust en kort herstel. Ouders bellen waar afgesproken of wanneer de situatie dat vraagt.
4 Onacceptabel	Onveilige situatie, fysiek geweld, bedreiging of intimidatie. Verbaal geweld tegen leerling of leerkracht. Anderen of zichzelf in gevaar brengen. Stelen of ernstig misbruik van sociale media. Ernstige herhaling waardoor veiligheid of onderwijsproces onvoldoende geborgd is.	Kort en krachtig begrenzen zonder discussie. Veiligheid staat voorop. IB en/of directie direct betrekken. Ouders informeren of uitnodigen. Incident registreren.	Langere time-out of tijdelijke plaatsing buiten de groep in overleg met IB/directie. Niet automatisch de rest van de dag: telkens afwegen. Herstelgesprek met leerling, ouders, leerkracht en/of IB/directie. Afspraken over terugkeer, toezicht en ondersteuning. Nablijven: alleen waar afgesproken en gericht op herstel van verantwoordelijkheid, niet op straf. Eventueel observatie of extra ondersteuning.
5 Zeer onacceptabel	Zwaar fysiek geweld. Herhaaldelijk bedreigen (fysiek of verbaal). Ernstige onveiligheid waarbij gewone schoolafspraken onvoldoende zijn.	Rustig, kort en krachtig de reden en maatregel benoemen. Directie en IB betrokken. Ouders betrokken. Veilige terugkeer vraagt duidelijke afspraken.	Gesprek met ouders, IB en directie. Schorsing kan nodig zijn. Terugkeer- en herstelafspraken maken. Mogelijk externe ondersteuning inschakelen.

Aanvullende afspraken groep 6, 7 en 8

Time-in groep 6-8:

- **Inzet:** kan al bij niveau 1 worden ingezet.
- **Duur:** 5-10 minuten bij niveau 1; ~10 minuten bij niveau 2.
- **Plek:** in of nabij de groep, tenzij een rustige zichtbare plek beter helpt.
- **Na de time-in:** korte reflectie – „Wat heb ik nodig en hoe sluit ik weer aan?“
- **Hulpmiddelen:** behoeftekaart, korte reflectie of herstelkaart waar passend.

Time-out groep 6-8:

- **Duur:** 10-15 minuten; zó kort als mogelijk en zó lang als nodig.

- **Plek:** andere groep, OA, IB, TC of directie – altijd met toezicht.
- **Werk:** weektaakwerk, herhalingswerk, lezen, automatiseren of passend digitaal oefenwerk. Geen strafwerk, geen nieuwe leerstof.
- **Terugkeer:** pas na rust en kort herstel. Niet automatisch voor de hele dag.

OEPS-/herstelkaart (groep 6-8):

- **Inzet:** bij time-out of na ernstig incident.
- **Inhoud:** de kaart helpt om gedrag, gevoel, behoefte, gevolg en volgende stap zichtbaar te maken.
- **Registratie:** de kaart wordt geregistreerd in Parnassys volgens de teamafspraken.
- **Let op:** de kaart vervangt het herstelgesprek niet – eerst rust, daarna kort herstel en terugkeer.

Gedifferentieerde gedragsaanpak

- **Groene laag (~80%):** Preventief aanleren van gewenst gedrag. Schoolbrede PBS-aanpak, positieve bekrachtiging.
- **Gele laag (~15%):** Extra ondersteuning, intensieve begeleiding in kleine groepen, Check-in-Check-out (CICO) indien nodig.
- **Rode laag (~5%):** Individuele begeleiding door gedragsspecialist. Bespreking in Ondersteuningsteam (OT), eventueel externe hulp.

Pestprotocol

Het pestprotocol van KBS De Boomgaard (versie 2026) is een zelfstandig document en vormt een integraal onderdeel van dit beleidsplan. Hieronder wordt de kern samengevat.

Definitie en vormen van pesten

Pesten is herhaald negatief gedrag waarbij sprake is van een machtsverschil. De gepeste leerling kan zich onvoldoende verdedigen. Pesten verschilt van een conflict: bij een conflict is sprake van gelijkwaardigheid.

Vormen: sociaal pesten (buitensluiten), verbaal pesten (uitschelden, dreigen), fysiek pesten (slaan, duwen), psychisch pesten (manipuleren, isoleren) en cyberpesten (via sociale media of online platforms).

Rolverdeling

- **De pester:** begeleiding gericht op bewustwording, verantwoordelijkheid en gedragsverandering.
- **De gepeste leerling:** ondersteuning gericht op herstel van veiligheid en vertrouwen.
- **Meelopers/versterkers:** aangesproken op hun bijdrage aan het groepsproces.
- **Buitenstaanders:** gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen.
- **Helpers:** positief benoemd en versterkt; zij zijn actieve bijdragers aan een veilig klimaat.

Aanpak: driefasenmodel

Fase 1 – Signaleren en onderzoeken: Observeren, gesprekken voeren met betrokkenen, vastleggen in Parnassys.

Fase 2 – Handelen: Herstelgesprek. Bijeenkomst steungroep: situatie benoemen, gevoelens delen, concrete acties formuleren. Evaluatie na ~1 week. Oudercommunicatie.

Fase 3 – Evalueren en borgen: Na 2-3 weken: Is veiligheid hersteld? Bij onvoldoende verbetering: opschalen naar 5-sporenbeleid.

5-sporenbeleid bij aanhoudend pestgedrag

Ingezet onder regie van de IB'er of veiligheidscoördinator wanneer pestgedrag aanhoudt ondanks eerdere interventies:

- **Spoor 1 – De gepeste leerling:** herstel van veiligheid en vertrouwen.
 - **Spoor 2 – De pester:** herstelgerichte gesprekken, gedragsverandering, ouders betrokken.
 - **Spoor 3 – De groep:** groepsnormen herstellen, PBS-afspraken herbevestigen, helpend gedrag stimuleren.
 - **Spoor 4 – De leerkracht:** procesbewaking, afstemming met IB'er, reflectie op eigen handelen.
 - **Spoor 5 – De ouders:** transparante communicatie, oplossingsgerichte gesprekken, afspraken over ondersteuning thuis.
-

Achtergrond: van No-blame naar driefasenmodel

In het vorige veiligheidsplan werd de No-blame methode beschreven als aanpak bij pestgedrag. Het vernieuwde pestprotocol 2026 vervangt deze methode door het driefasenmodel en het 5-sporenbeleid. Deze aanpak is breder, systematischer en sluit beter aan bij de huidige PBS-werkwijze van de school. De kern van No-blame – geen schuldtoewijzing, herstel van relaties, gezamenlijke verantwoordelijkheid – is volledig verankerd in het nieuwe driefasenmodel.

Sanctiebeleid

- **Niveau 1:** Corrigerend gesprek, reflectieopdracht. Uitvoering: leerkracht.
- **Niveau 2:** Herstelgesprek, oudercontact, dossieropbouw. Uitvoering: leerkracht + CSV/IB'er.
- **Niveau 3:** Formeel oudergesprek, gedragscontract. Uitvoering: schoolleiding.
- **Niveau 4:** Bij ernstig of herhaald grensoverschrijdend gedrag: tijdelijke schorsing of verwijderingsprocedure. Uitvoering: directie en bestuur.

Monitoring en registratie

Vensters

Afnameperiode leerlingtevredenheidsonderzoek: 1 november t/m 30 april. Resultaten worden verwerkt in Vensters en gepubliceerd op scholenopdekaart.nl. Vóór 30 juni: Monitoring Sociale Veiligheid aftekenen. Op 1 juli: Vensters stuurt resultaten door naar inspectie.

IEP – Sociaal-Emotioneel Leren

IEP biedt aanvullend inzicht in sociaal-emotionele ontwikkeling via drie pijlers: hoofd (cognitief), hart (sociaal-emotioneel) en handen (leeraanpak en creatief vermogen).

Mijn kleutergroep

Voor de kleutergroepen combineren we Vensters met het instrument Mijn kleutergroep. Hiermee kan specifieke aandacht worden besteed aan het sociaal-emotionele welzijn van de jongste leerlingen. Deze combinatie stelt ons in staat om gericht en passend te ondersteunen, afgestemd op de behoeften van elke leeftijdsgroep.

Incidentenregistratie in Parnassys

Klein probleemgedrag	Groot probleemgedrag
Onacceptabel taalgebruik	Verbale agressie (dreigen)
Uitschelden	Pesten
Obscene gebaren	Liegen/bedrog/spieken
Ruzie	Vechten
Ongehoorzaam/tegendraads	Fysieke agressie (eenzijdig)
Moedwillig verstoren	Seksuele intimidatie
Misbruik van materialen	Gebruik/bezit tabak, drugs, alcohol
Onacceptabele kleding	Materiele vernieling/vandalisme
Onacceptabel digitaal gebruik	Diefstal

Grensoverschrijdend gedrag van ouders

Grensoverschrijdend gedrag van ouders wordt geregistreerd in Parnassys. Voorbeelden: verbaal agressief gedrag, fysieke agressie, intimidatie, ongepast contact via sociale media, schenden van privacyregels, vandalisme. Dit biedt een gedocumenteerd overzicht en een professionele basis voor vervolgstappen.

Monitoring veiligheidsbeleving personeel

De inspectie verwacht niet alleen dat de veiligheidsbeleving van leerlingen wordt gemonitord, maar ook die van personeel. Dit vloeit voort uit de Arbowet en de aanbevelingen van de Inspectie van het Onderwijs (Staat van het Onderwijs 2025). Op KBS De Boomgaard brengen we de veiligheidsbeleving van medewerkers structureel in kaart.

Instrument: medewerkersonderzoek via INOS

KBS De Boomgaard neemt deel aan het stichtingsbrede medewerkersonderzoek dat INOS periodiek uitvoert. Dit onderzoek brengt het welbevinden, de werkbeleving en de ervaren sociale veiligheid van medewerkers in kaart. De resultaten worden besproken in het kernteam sociale veiligheid en vormen input voor het beleid.

- **Frequentie:** conform de INOS-cyclus (raadpleeg het bestuursbureau voor de actuele planning).
- **Verantwoordelijke:** de directie bespreekt de uitkomsten met het team en koppelt bevindingen terug aan de CSV en het kernteam sociale veiligheid.
- **Opvolging:** op basis van de uitkomsten worden indien nodig gerichte maatregelen genomen en vastgelegd als actiepunten.

Wat wordt er gemeten?

Bij de monitoring van de veiligheidsbeleving van personeel wordt in elk geval aandacht besteed aan:

Onderdelen veiligheidsbeleving personeel

- **Sociale veiligheid op school:** voelt het personeel zich veilig in de omgang met leerlingen, ouders en collega's?
- **Grensoverschrijdend gedrag:** is er sprake van agressie, intimidatie of ongewenste omgangsvormen (door leerlingen, ouders of collega's)?
- **Meldingsbereidheid:** weet personeel waar het terecht kan bij onveilige situaties en voelt het zich vrij om dit te melden?
- **Aanpak door schoolleiding:** ervaart personeel dat meldingen serieus worden genomen en opgevolgd?
- **Werkdruk in relatie tot veiligheid:** heeft werkdruk invloed op de mate waarin veiligheid gewaarborgd kan worden?

Aanvullende signalering

Naast het formele medewerkersonderzoek zijn er aanvullende momenten waarop de veiligheidsbeleving van personeel bespreekbaar wordt gemaakt:

- **R&O-gesprekken (functionerings- en beoordelingsgesprekken):** sociale veiligheid en welbevinden zijn vaste gespreksonderwerpen.
- **Teamvergaderingen en bouwvergaderingen:** de CSV en directie houden periodiek een veiligheidsgesprek met het team.
- **Interne vertrouwenspersoon:** medewerkers kunnen te allen tijde terecht bij de interne vertrouwenspersoon (Jitske Koenraads of Jolanda van der Staak).
- **Bovenschoolse vertrouwenspersoon:** voor situaties waarbij afstand van de school gewenst is, zijn Anita van der Aa en Anke Steenbergen beschikbaar.

Gedrag van personeel: norm en aanpak

De inspectie benadrukt nadrukkelijk dat ook het gedrag van personeel onderdeel is van het veiligheidsbeleid. Op KBS De Boomgaard gelden voor alle medewerkers duidelijke gedragsnormen:

- **Voorbeeldgedrag:** medewerkers handelen conform de kernwaarden van INOS (verbindend, authentiek, verantwoordelijk) en de schoolwaarden (respect, veiligheid, verantwoordelijkheid, ambitie).
- **Geen grensoverschrijdend gedrag:** agressie, intimidatie, discriminatie of pestgedrag door personeel wordt niet getolereerd en is meldplichtig.
- **Aanspreken en melden:** medewerkers spreken elkaar aan op grensoverschrijdend gedrag. Bij twijfel of ernst wordt de directie of interne vertrouwenspersoon ingeschakeld.
- **Verantwoording:** de directie is verantwoordelijk voor het signaleren, bespreken en zo nodig sanctioneren van grensoverschrijdend gedrag van personeel, conform INOS-beleid.

Signaleren en handelen bij incidenten

Wanneer signalen van pestgedrag worden opgemerkt, wordt de Sociale Veiligheidsfunctionaris (SVF) betrokken. Samen met de leerkracht wordt het pestprotocol in werking gesteld. Er wordt bepaald: is er sprake van pesten, en zijn de preventieve PBS-maatregelen nageleefd?

Verbaal en fysiek geweld, agressie en seksuele intimidatie worden niet getolereerd. Dit geldt voor alle betrokkenen: leerlingen, ouders, personeel, vrijwilligers en stagiaires.

Ondersteuningsstructuur

- **Niveau 1 – Leerjaar:** Leerkracht bespreekt zorgen met duo- of parallelcollega's. Aanpassingen genoteerd in Parnassys.
- **Niveau 2 – Intern:** Leerling besproken met IB'er. Eventueel CJG'er of brugfunctionaris betrekken.
- **Niveau 3 – INOS:** Netwerk van schoolbestuur, eigen orthopedagoog, brugfunctionaris (2 dagen per week op school).
- **Niveau 4 – Regionaal:** Samenwerkingsverband (RSV): begeleiders passend onderwijs, ondersteuningsarrangementen, eventueel verwijzing naar meer passende school.

Taken en verantwoordelijkheden

Taken vertrouwenspersoon

- Drempelvrij benaderbaar, bekend met de school en de populatie.
- Preventieve taken, alert op patronen en trends.
- Periodieke informatie in alle groepen over de rol van de IVP.
- Aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en medewerkers bij grensoverschrijdend gedrag.
- Twee keer per jaar deelname aan het kernteam sociale veiligheid.
- 28 taakuren per jaar exclusief 8 uur scholing.

Taken Coördinator Sociale Veiligheid (CSV)

- Ontwikkelen en handhaven van het sociaal veiligheidsplan.
- Signaleren van onveilige situaties en pestspecifieke situaties.
- Thema periodiek bespreken in teamvergaderingen.
- Preventie en aanspreekpunt voor ouders en leerlingen bij pesten.
- Incidentenregistratie in Parnassys.
- Jààrljikse uitvoering van de veiligheidsmonitor.
- 39 taakuren exclusief 8 uur scholing.

Externe partners en bijlagen

Bovenschoolse en externe vertrouwenspersonen

Bovenschoolse vertrouwenspersonen (geregistreerd bij LVV):

- **Anita van der Aa:** 06-39222745 – anita.vanderaa@inos.nl
- **Anke Steenbergen:** 06-18094085 – anke.steenbergen@inos.nl

Externe vertrouwenspersonen voor ouders via www.vertrouwenswerk.nl (geheimhoudingsplicht).

Protocollen als bijlagen

- Privacyreglement – INOS
- Klachtenregeling – INOS
- Protocol medisch handelen – INOS
- Meldcode – INOS
- Verzuimbeleid – INOS
- INOS schorsen en verwijderen
- Pestprotocol KBS De Boomgaard 2026
- Protocol omgang media, verkeersveiligheid, rouwprotocol

Afstemming met ouders – ouderbetrokkenheid 3.0

Op KBS De Boomgaard streven we naar een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en school. Elk schooljaar zijn er vaste contactmomenten: kennismakingsgesprekken aan het begin van het jaar en twee rapportgesprekken (november en maart). Communicatie verloopt via de schoolapp Social Schools en de website www.kbsdeboomgaard.nl. De ouderraad speelt een actieve rol bij schoolactiviteiten.

Veiligheid op locatie KBS De Boomgaard

RI&E: Jaarlijkse Risico Inventarisatie en Evaluatie met plan van aanpak voor het schoolgebouw en de omgeving.

Arbobeleidsplan: Op te vragen via de INOS-website of bij de afdeling Verzuim.

Media: Contacten met de media lopen altijd via het Bestuursbureau.

Privacy: Dataminimalisatie conform AVG. Meer info via privacyverklaringen op [inos.nl](https://www.inos.nl).

Kindermishandeling: Wettelijk verplichte Meldcode (sinds 2013). Alle medewerkers zijn alert op signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Borging: cyclisch proces in de school

Jààrliks wordt in teambijeenkomsten tijd ingebouwd voor bespreking van het sociaal veiligheidsplan en de kwaliteitskaart Gedrag en PBS. De sociale veiligheidsfunctionarissen zijn verantwoordelijk voor de jaarlijkse bespreking, evaluatie en borging.

Doelstellingen sociaal veiligheidsplan 2026–2027

De inspectie verwacht dat scholen niet alleen beleid beschrijven, maar ook concrete doelen stellen en toetsen of die bereikt zijn. Onderstaande doelen gelden voor schooljaar 2026–2027 en worden aan het einde van het schooljaar geëvalueerd door de CSV in overleg met de directie en het team.

Doelstellingen leerlingen

- **Veiligheidsbeleving:** minimaal 85% van de leerlingen geeft in de Vensters-monitor aan zich (vrijwel) altijd veilig te voelen op school.
- **Pesten:** het aantal geregistreerde pestincidenten in Parnassys daalt ten opzichte van het voorgaande schooljaar, of blijft stabiel bij een al laag niveau.
- **SEL-competenties:** leerlingen laten via IEP aantoonbare groei zien op sociaal-emotionele competenties (relaties hanteren, zelfmanagement, keuzes maken).
- **Bekendheid pestprotocol:** alle leerlingen van groep 5 t/m 8 weten bij wie ze terecht kunnen bij onveilige situaties (aanspreekpunt pesten/CSV).

Doelstellingen personeel

- **Veiligheidsbeleving personeel:** minimaal 80% van het personeel geeft in het medewerkersonderzoek aan zich veilig te voelen op school en in de omgang met leerlingen en ouders.
- **Kennis en handelen:** alle medewerkers kennen de reactieprocedure, de niveauctuur (route naar gewenst gedrag) en weten waar ze terecht kunnen bij incidenten.
- **Meldingsbereidheid:** medewerkers voelen zich vrij om incidenten te melden; dit wordt besproken in het jaarlijkse teamgesprek over sociale veiligheid.

Doelstellingen beleid en borging

- **Monitoring:** Vensters-monitor wordt jaarlijks vóór 30 april afgenomen en de gegevens worden vóór 1 juli aan de inspectie beschikbaar gesteld.
- **Pestprotocol:** het pestprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld (vóór einde schooljaar).
- **Route naar gewenst gedrag:** alle medewerkers werken aantoonbaar conform de schoolbrede niveauctuur; dit wordt tweemaal per jaar getoetst in bouwvergaderingen.
- **Cyclische borging:** het sociaal veiligheidsplan wordt jaarlijks besproken in het team en indien nodig geüpdatet vóór de start van het nieuwe schooljaar.

Evaluatie en bijsturing

Aan het einde van elk schooljaar evalueert de CSV samen met de directie en het kernteam sociale veiligheid of de doelstellingen zijn behaald. De bevindingen worden:

- **Besproken in het team** tijdens een studiedag of teamvergadering;
- **Vastgelegd als actiepunten** voor het volgende schooljaar;
- **Meegenomen in de update** van dit beleidsplan voor het volgende schooljaar;
- **Gerapporteerd aan de MR** als onderdeel van de verantwoording over het gevoerde beleid.

Tweemaal per jaar evaluatie van het PBS-beleid in bouwvergaderingen. Actiepunten worden gedocumenteerd en opgevolgd. Bij de evaluatie worden data uit Parnassys, Vensters, IEP en PBS-analyses betrokken.
